

**ARI DOSTUM
OLUR MUSUN?**

Yavru Arı Hastalıkları

AHMET COŐKUN
Ziraat Yüksek Mühendisi

Yavru Arı Hastalıkları

- Amerikan Yavru Çürüklüğü
- Avrupa Yavru Çürüklüğü
- Kireç Hastalığı
- Taş Hastalığı
- Tulumusu Yavru Çürüklüğü
- ...

Sağlıklı Çerçeve

Sağlıklı Çerçeve

Sağlıklı Çerçeve

Sağlıklı Çerçeve

Amerikan Yavru ürüklüğü

Amerikan Yavru Çürüklüğü

- ✓ Etkeni *Paenibacillus larvae*'dir.
- ✓ Etken gıdalarla alınmaktadır.
- ✓ Hastalıklı kolonide gelişme hızı düşer, ergin arı sayısı ile yavru miktarında büyük azalma görülür.
- ✓ Arıların polen ve nektar toplama aktivitesi azalır.

Amerikan Yavru ürüklüğü

- ✓ Bakteriye ait sporlar 40 yıl kadar canlı kalabilmekte ve olumsuz şartlardan etkilenmemektedir
- ✓ İhbarı mecburi hastalıklardandır.
- ✓ Hastalıkla bulaşık koloniler imha edilmelidir.

Amerikan Yavru Çürüklüğü

- ✓ Hastalıklı kolonide yavrulu alan düzgün olmayıp açık ve kapalı gözler karışmıştır.
- ✓ Kapalı petek gözlerinin üzerindeki sır tabakası içeriye doğru çökmüştür.
- ✓ Kapalı petek gözlerin rengi matlaşmış, koyulaşmış veya yağlanmış gibidir.

Amerikan Yavru ürüklüğü

- ✓ Larvaların rengi sararmış, ileri dönemlerde kahverengileşmiştir.
- ✓ Hasta larvalara bir kibrit çöpü sokulduğunda lastik gibi uzar.
- ✓ Hastalığın ileri aşamalarında kovandan tutkal kokusu yayılmaya başlar.

Amerikan Yavru ürüklüğü

- ✓ Ölen larvalar sulu ve yapışkan olup göz tabanına yapışırlar.
- ✓ Yapışkan kalıntının gözlerden dışarı atılması ve gözün temizlenmesi oldukça zordur.
- ✓ Bu kalıntılar zamanla kuruyarak milyarlarca sporu içeren bir tabaka halinde gözün tabanına sıvanırlar.

Amerikan Yavru Çürüklüğü

- ✓ Hastalık başlangıcında tedavi olasıdır.
- ✓ Hastalıklı koloninin tüm yavrulu ve ballı petekleri yakılarak imha edilir.
- ✓ Kovanın içi pürmüz ile sterilize edilir.
- ✓ Ergin arılar temiz kovana yerleştirilir.

Amerikan Yavru Çürüklüğü

- Hastalığa sebep olan bakterinin sporları antibiyotiklere dayanıklı olduğundan bu hastalık *antibiyotikle tedavi edilemez*.
- Hasta koloni yakılarak imha edilmelidir.
- Kovan ve diğer malzemeler *450 g çamaşır sodası+4.5 l su* ile hazırlanmış ve *kalsiyum klorid* ile çökeltilmiş karışımla dezenfekte edilmelidir.

Dikkat

Amerikan Yavru ürüklüğü

- ✓ Arılık temiz ve düzenli olmalıdır.
- ✓ Hastalıklı petekler açıkta bırakılmamalıdır.
- ✓ Kullanılmış malzeme satın almamalıdır.
- ✓ Hastalıklı koloni satın alınmamalıdır.
- ✓ Şeker şurubu ile besleme yapılmamalıdır.
- ✓ Arılıkta yağmacılığa izin verilmemelidir.

Amerikan Yavru ürüklüğü

- ✓ Hastalıklı koloniler diğer koloniler ile birleştirilmemelidir.
- ✓ Arıların kovanları şaşırmasını önleyici önlemler alınmalıdır.
- ✓ Koloniler hastalıksız bölgeye götürülmelidir.
- ✓ Hastalık görüldüğü anda tüm kolonilerde koruyucu kültürel önlemler alınmalıdır.

Amerikan Yavru Çürüklüğü

ÇÜRÜMÜŞ LARVA

TUTKAL GİBİ UZUYOR VE

TUTKAL GİBİ KOKUYORSA

Amerikan YÇ'de Düzensiz Petek

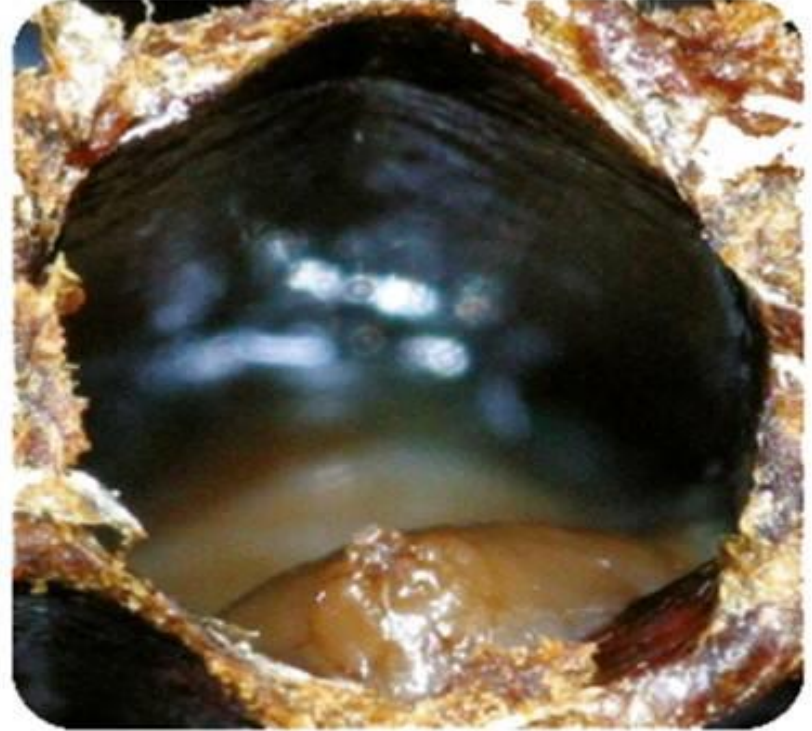
Amerikan YÇ'de Petek Gözleri

Amerikan Yavru Çürüklüğü

Çok Erken Enfeksiyon

Hastalanmış Larva

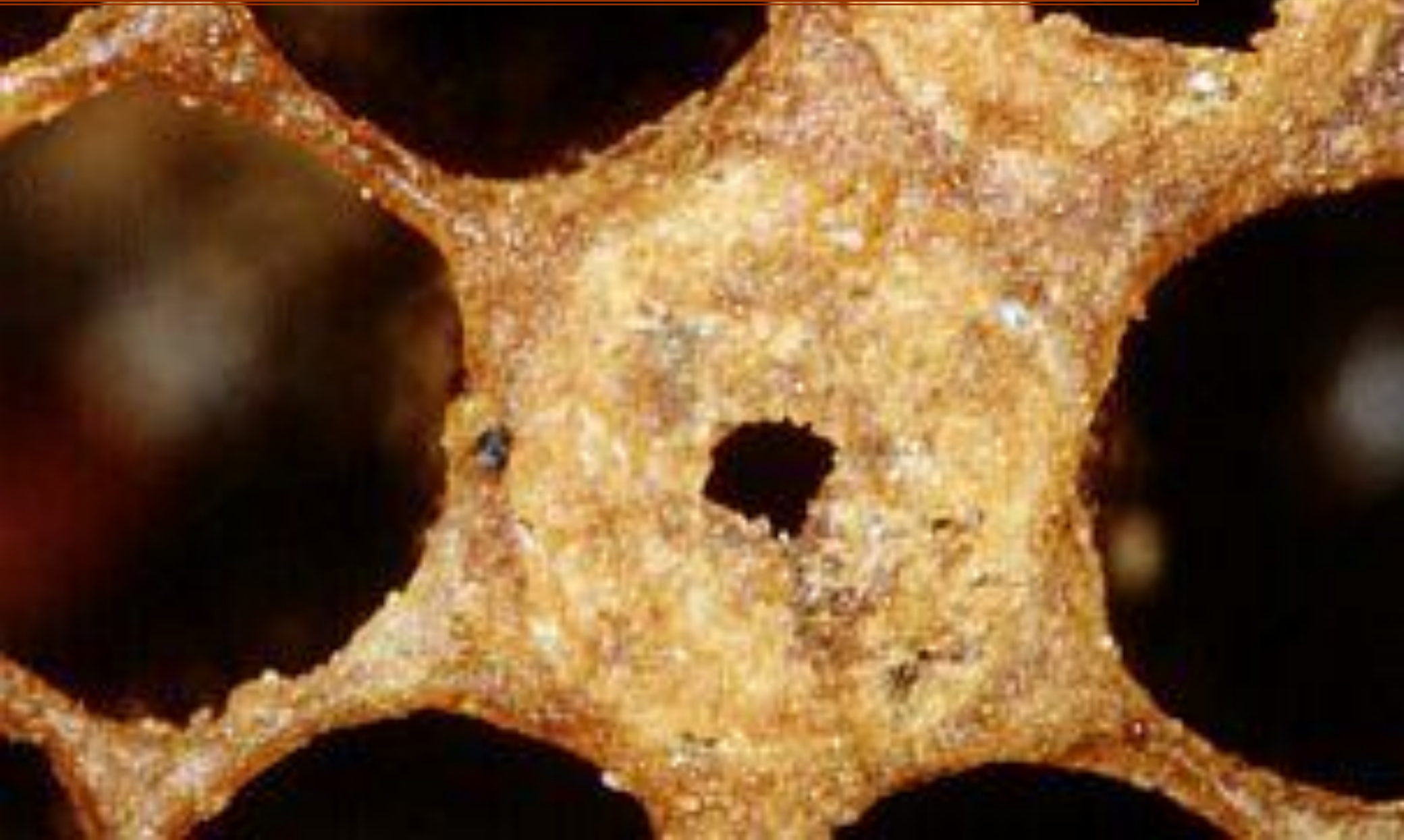

Amerikan YÇ'de Ölmüş Larva

Amerikan YÇ'de Ölmüş Pupa Dili

Amerikan YÇ'de Petek Gözleri

Amerikan YÇ'de Ölmüş Pupa

Amerikan YÇ' de Larvanın Uzaması

Amerikan YÇ'de Larvanın Uzaması

Amerikan Yavru Çürüklüğüne Yakalanmış Larvanın Çıkarılması

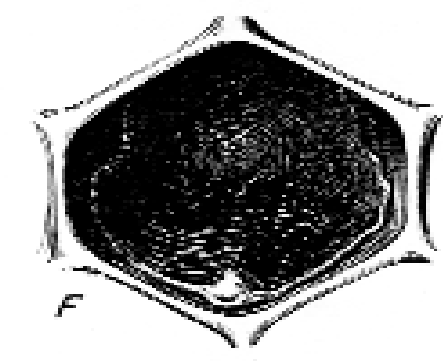
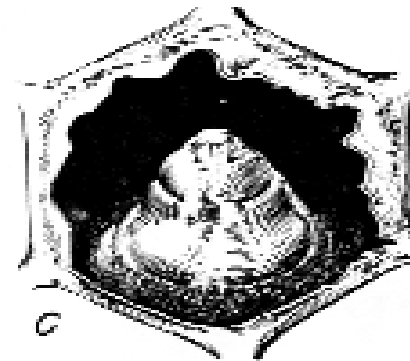
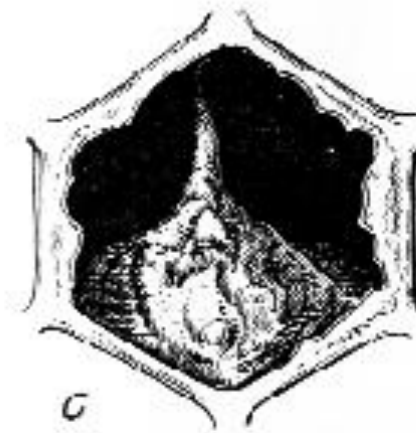
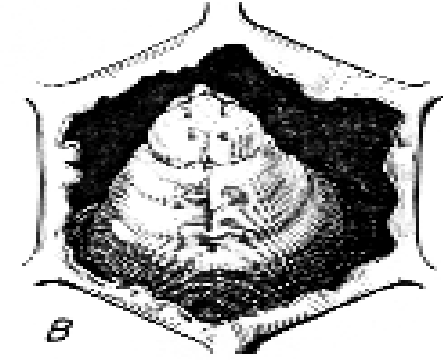
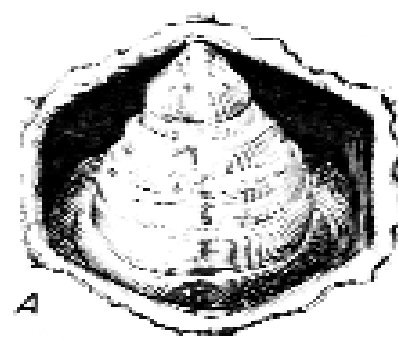
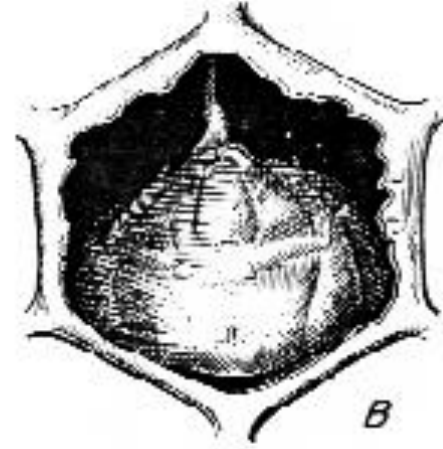
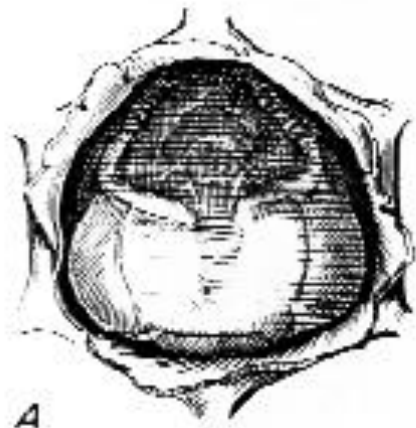
- Amerikan Yavru Çürüklüğüne yakalanmış larva bir kibrit çöpüyle çekildiğinde uzar.
- Pupa dönemine geçişlerde ölüm olduysa, uzamaz.

Amerikan YÇ'nde Petegın Durumu

Kovanın İmha Edilmesi

ARMLESS AND LEGLESS MEN
RIDING A TANDEM
© EX. SUP. CO. 1890.

Avrupa Yavru Çürüklüğü

Avrupa Yavru Çürüklüğü

- ✓ Etkeni *Melissococcus pluton*'dur.
- ✓ Etken gıdalarla alınmaktadır.
- ✓ Hastalıklı kolonide gelişme hızı düşer, ergin arı sayısı ile yavru miktarında büyük azalma görülür.
- ✓ Arıların polen ve nektar toplama aktivitesi azalır.

Avrupa Yavru ürüklüğü

- ✓ Petek üzerinde yavrulu alan düzgün olmayıp açık ve kapalı gözler karışıktır.
- ✓ Ölümler genellikle açık gözlerdeki larvalarda görülür.
- ✓ Larvanın rengi önce sarıya, sonra kahverengi ve siyaha dönüşür.

Avrupa Yavru Çürüklüğü

- ✓ Ölüm pupa döneminde olmuşsa kapalı gözler üzerinde delikler vardır.
- ✓ Kapalı petek göz üzerindeki sır tabakasının rengi matlaşarak içeri çöker.
- ✓ Ölü larvanın kıvamı önce yumuşak ve sulu , sonra sertleşerek hamur kıvamı alır.

Avrupa Yavru ürüklüğü

- ✓ Ölü larvalar petek gözü tabanında C şeklinde kıvrılmış durumdadırlar.
- ✓ Gözün tabanına yapışmazlar ve petek göze bir kibrit çöpü sokulduğunda gözden rahatlıkla çıkarılabilirler.
- ✓ Hastalığın ileri aşamalarında kovandan kokuşmuş et kokusu yayılmaya başlar.

Avrupa Yavru ürüklüğü

Amerikan Yavru
ürüklüğünden korunmak
için alınacak tedbirler bu
hastalık için de geçerlidir.

Avrupa Yavru ürüklüğü

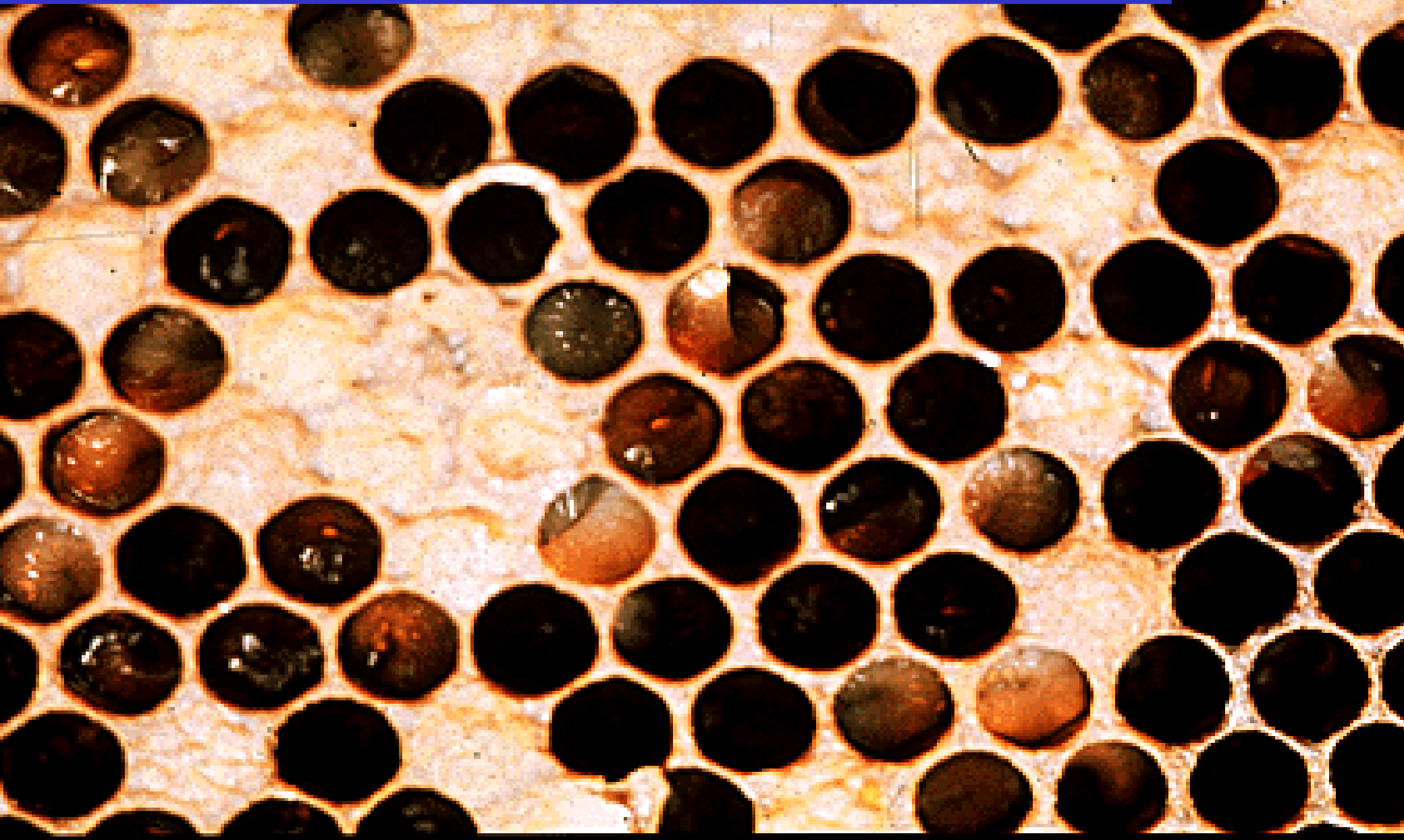
ÇÜRÜMÜŞ LARVA

UZAMIYOR VE BOZULMUŐ

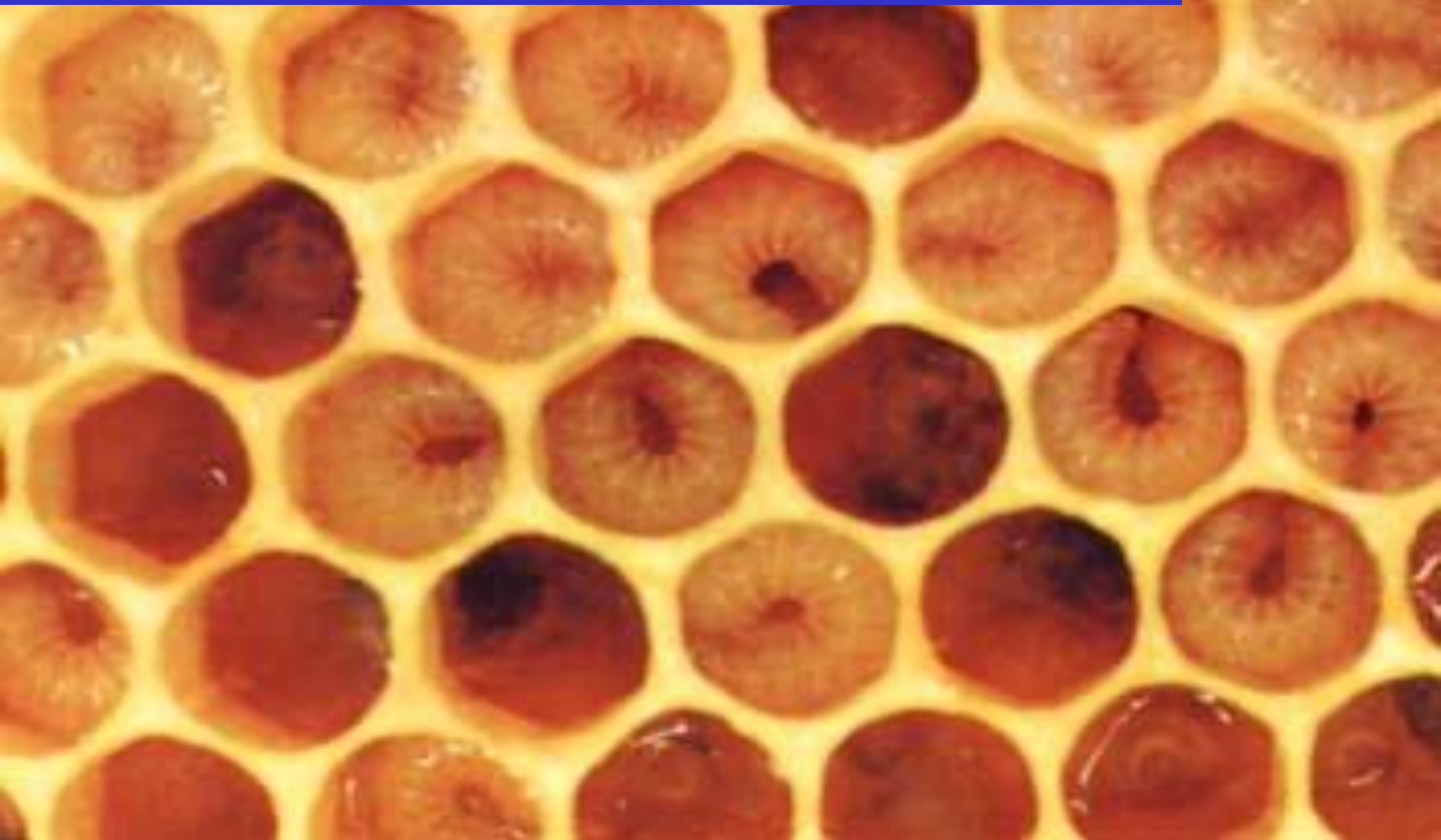
ET GİBİ KOKUYORSA

Avrupa YÇ'de Hasta Larvalar

Avrupa YÇ' de Hasta Larvalar

Avrupa YÇ'de Hasta Larvalar

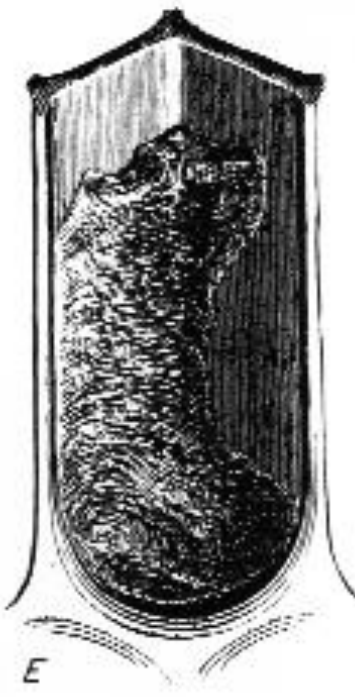
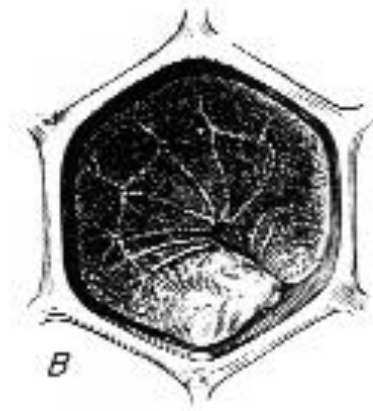
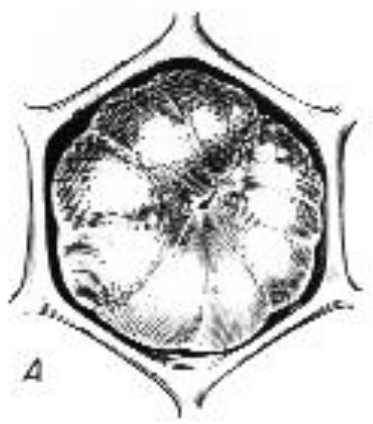

Avrupa YÇ'de Petegın Durumu

Avrupa YÇ'de Peteg'in Durumu

Avrupa YÇ'nde Görünüm

Kireç Hastalığı

Kireç Hastalığı

- ✓ Kireç hastalığının etmeni fırsatçı bir fungus olan *Ascosphaera apis* 'tir.
- ✓ Etken gıdalarla alınmaktadır.
- ✓ Hastalığa yakalanan larvalar kireç beyazı bir renkte petek gözler içerisinde kuruyarak mumyalaşır.

Kireç Hastalığı

- ✓ Çevre kirliliđi
- ✓ Yođun antibiyotik kullanımı
- ✓ Arıların suni besinlerle beslenmeleri
- ✓ Katkılı balmumu kullanımı
- ✓ Aşırı nem
- ✓ Aşırı şurup kullanımı
- ✓ Uygun olmayan koloni kontrolleri
- ✓ Oğul verme

Kireç Hastalığı

- ✓ Ülkemizde ana arı üretimi yapanların kireç hastalığına dayanıklı hat kullanmaları.
- ✓ Türkiye'de temel petek imal eden işletmelerin üretim aşamasında balmumunu sterilize ederek üretim yapmalıdırlar.
- ✓ Arıcılık alet ve ekipmanları uygun dezenfektanlarla sterilize edilmelidir.

Kireç Hastalığı

- ✓ Kolonilerde çok yıllık petek kullanmamaya özen gösterilmelidir.
- ✓ Arıcılar ilkbaharda oğul önleme çalışmaları yapmalı ve arılarını bölme yapmak sureti çoğaltmalıdırlar.
- ✓ Kolonilere gerekmedikçe antibiyotik uygulaması yapılmamalıdır.

Kireç Hastalığı

- ✓ İlbaharda havaların serin olduğu günlerde koloni kontrolleri yapılmamalı, zorunluluk var ise kovan fazla açık tutulmamalıdır.
- ✓ Kovanların havalandırmasına dikkat edilmeli, kovan içerisinde nem birikmesine olanak verilmemelidir.
- ✓ Hastalıklı koloniden arılı, yavrulu ve ballı petekler sağlıklı kolonilere verilmemelidir.

Kireç Hastalığı

Kireç Hastalığında
İlk Dönem

Sarı Başlı
Mumya Dönemi

Kireç Hastalığı

Kara Mumya

Beyaz Mumya

Kireç Hastalığına Yakalanmış Larva

Kireç Hastalığına Yakalanmış Larvalar

Kireç Hastalığına Yakalanmış Larvalar

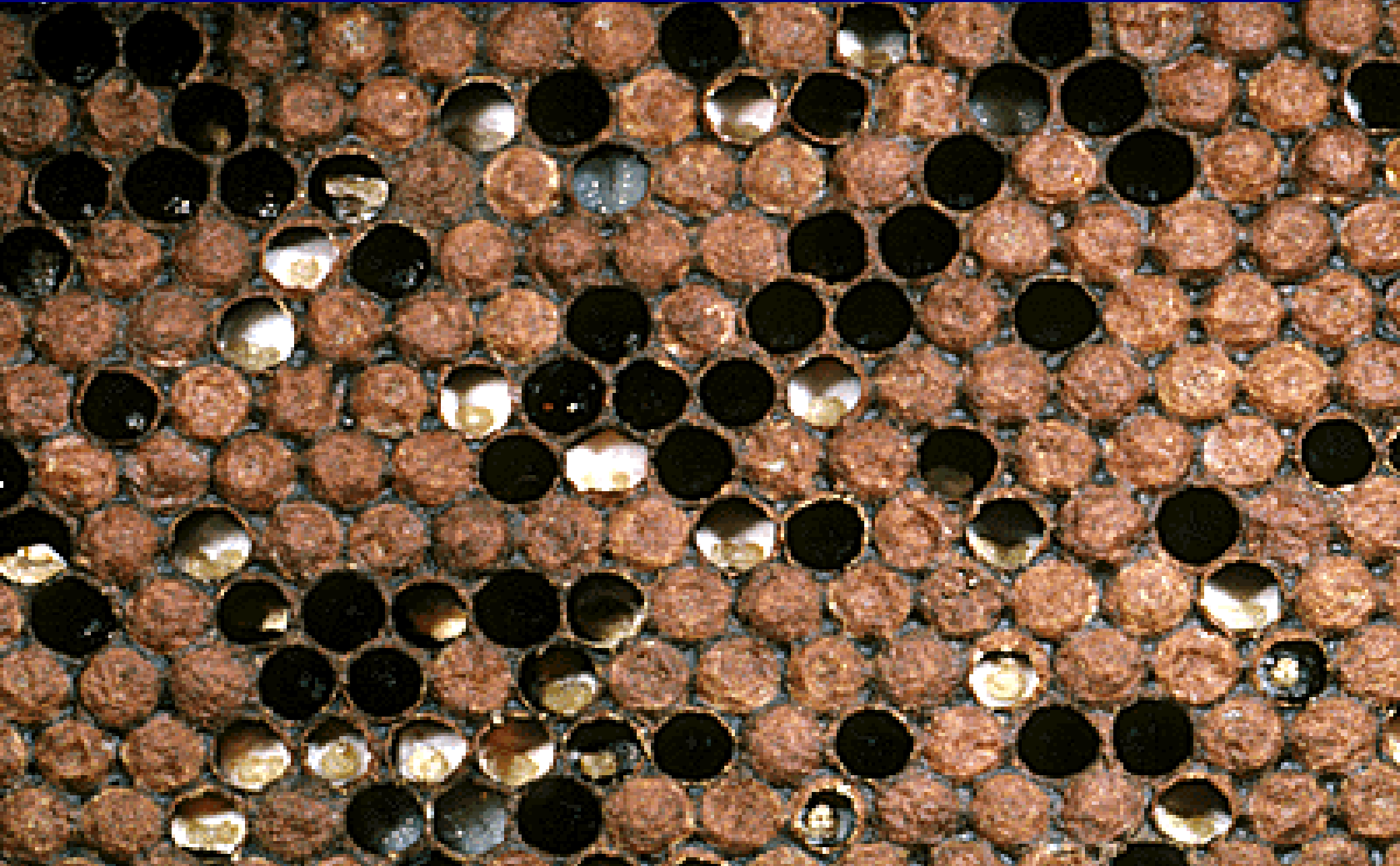
Kireç Hastalığına Yakalanmış Larvanın Çıkarılması

- Hastalığa yakalanmış larvalar petek gözünden kolaylıkla çıkabilir.
- Kireçleşmiş larvalar petek tabanı veya kovan önünde görülebilir.

Kovan Önünde Larva Ölüleri

Kireç Hastalığında Peteğin Durumu

Vay Anam Vayyy...

*Testide ne varsa
dışına o sizar. Mevlana*

Hepinize Kovan Dolusu Teşekkürler...

T.C.
KARTAL KAYMAKAMLIĞI

İSTANBUL • KARTAL
İLÇE TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ

İSTANBUL • KARTAL
İLÇE MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

İSTANBUL İLİ ARI
YETİŞTİRİCİLERİ BİRLİĞİ